

Datum stupanja na snagu 01.01.2005. (Sl.glasnik BiH, br.17/03)

S P O R A Z U M
IZMEĐU
BOSNE I HERCEGOVINE
I
NARODNE REPUBLIKE KINE
O
UNAPRJEĐENJU I ZAŠTITI INVESTICIJA

Bosna i Hercegovina i Narodna Republika Kina, (u dalnjem tekstu: "Ugovorne strane"),

U želji da prošire i ojačaju ekonomsku saradnju između Ugovornih strana na osnovama ravnopravnosti i uzajamne koristi;

Sa namjerom da stvaraju i održavaju povoljne uvjete za veće investiranje investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane;

Uvidjevši da će unaprjeđenje i recipročna zaštita takvih investicija po ovom Sporazumu doprinijeti stimulaciji poslovne inicijative i povećati ekonomski prosperitet Ugovornih strana;

Sporazumjeli su se kako slijedi:

Član 1.
Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma:

1. Izraz "investicija" označava svaku vrstu sredstava investiranih od strane investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane u skladu sa zakonima i propisima ove druge i uključivat će posebno, mada ne isključivo:
 - a) pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i bilo koja druga imovinska prava kao što su hipoteke, retencionarne prava, jemstva i slična prava;
 - b) udjele u, dionice, obveznice i bilo koji drugi oblik učešća u kompanijama;
 - c) potraživanja novca ili bilo kojeg izvršenja koje ima ekonomsku vrijednost i koja se odnose na investiciju;
 - d) prava intelektualne svojine kao što su autorska prava i njima srodnna prava, patenti, industrijski dizajni, tehnološki procesi, trgovački znakovi, trgovačka imena, good-will i know-how;
 - e) poslovne koncesije date zakonom ili po ugovoru dopuštenom po zakonu, uključujući koncesije za istraživanje, uzgajanje, ekstrakciju i eksploataciju prirodnih resursa.

Bilo koja kasnija promjena oblika u kojem su sredstva investirana ili reinvestirana neće utjecati na njihov karakter kao investicija, pod uvjetom da je takva promjena u skladu sa zakonima i propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena.

2. Izraz "investitor" označava:

- a) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:
 - (i) fizička lica koja uživaju status državljanina Bosne i Hercegovine prema zakonima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, ako imaju stalni boravak ili glavno mjesto poslovanja u Bosni i Hercegovini;
 - (ii) pravna lica osnovana u skladu sa važećim zakonima u Bosni i Hercegovini čije se registrirano sjedište, centralna uprava ili glavno mjesto poslovanja nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- b) u odnosu na Narodnu Republiku Kinu:
 - (i) fizička lica koja imaju državljanstvo Narodne Republike Kine u skladu sa zakonom Narodne Republike Kine;
 - (ii) ekonomski subjekti, uključujući kompanije, korporacije, asocijacije, partnerstva i druge organizacije, koje su osnovane ili konstituirane prema zakonima i propisima Narodne Republike Kine i imaju svoje sjedište u Narodnoj Republici Kini, bez obzira na to da li su profitne ili ne i da li su njihove odgovornosti ograničene ili ne.

3. Izraz "prihod" označava iznos dobiven od investicije i posebno, mada ne isključivo, uključuje rojalitete ili licencne naknade, profite, kamatu, dividende, prihode od

kapitala, naknade i druge legitimne prihode.

4. Izraz "teritorija" označava:

- a) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu: svu kopnenu teritoriju Bosne i Hercegovine, njeno teritorijalno more, svu površinu, podzemlje i zračni prostor iznad, uključujući bilo koju pomorsku oblast smještenu iza teritorijalnog mora Bosne i Hercegovine, koja jeste ili može u budućnosti biti, prema zakonu Bosne i Hercegovine, a saglasno međunarodnom pravu, označena kao područje unutar kojeg Bosna i Hercegovina može vršiti prava u odnosu na morsko dno i podzemlje i prirodne resurse;
- b) u odnosu na Narodnu Republiku Kinu: teritoriju Narodne Republike Kine, uključujući njeno teritorijalno more i zračni prostor iznad, kao i bilo koju oblast iza njenog teritorijalnog mora u kojoj Kina ima suverena prava na istraživanje i iskorištavanje resursa morskog dna i njegovog podzemlja, kao i vodenih resursa iznad, u skladu sa kineskim zakonom i međunarodnim pravom.

Član 2. **Unaprjeđenje i zaštita investicija**

1. Svaka Ugovorna strana ohrabrivat će i stvarati povoljne, stabilne i transparentne uvjete za investitore druge Ugovorne strane da investiraju na njenoj teritoriji i dopustit će takve investicije u okviru svojih zakona i propisa.
2. Investicijama investitora bilo koje Ugovorne strane bit će u svako doba odobren pošten i pravičan tretman i uživat će punu zaštitu i sigurnost na teritoriji druge Ugovorne strane. Nijedna Ugovorna strana neće ni na koji način, nerazumnim ili diskriminatorskim mjerama, ometati proširivanje, upravljanje, održavanje, korištenje, uživanje ili raspolaganje investicijama na svojoj teritoriji od strane investitora druge Ugovorne strane.
3. Jedna Ugovorna strana će, u skladu sa svojim zakonima, državljanima druge Ugovorne strane pružiti pomoć i olakšice za dobijanje viza i radnih dozvola, u pogledu aktivnosti koje su u vezi sa investicijama izvršenim na teritoriji te Ugovorne strane.

Član 3. **Tretman investicija**

1. Svaka Ugovorna strana će odobriti investicijama i aktivnostima koje su u vezi sa takvim investicijama investitora druge Ugovorne strane tretman ne manje povoljan od onog koji je odobrila investicijama i aktivnostima svojih vlastitih investitora ili investitorima bilo koje treće države.
2. Svaka Ugovorna strana će se pridržavati svih obaveza koje je preuzeila sa investitorima druge Ugovorne strane u vezi sa njihovim investicijama.

3. Ako odredbe zakona bilo koje Ugovorne strane ili obaveze prema međunarodnom pravu, koje postoje ili koje će se kasnije ustanoviti između Ugovornih strana kao dodatak sadašnjem Sporazumu, sadrže pravila, bilo opća ili posebna, koja investicijama investitora druge Ugovorne strane daju povoljniji tretman od onog koji je predviđen sadašnjim Sporazumom, takva pravila će, dok traju i do mjere do koje su povoljnija, imati prednost nad sadašnjim Sporazumom.
4. Odredbe stavova 1. do 3. ovog člana nisu sačinjene tako da obavezuju jednu Ugovornu stranu da na investitore druge Ugovorne strane proširi korist bilo kojeg tretmana, prednosti ili povlastice koje proizilaze iz:
 - a) sporazuma o uspostavljanju carinskih unija, ekonomskih unija, monetarnih unija ili sličnih institucija, ili na osnovu privremenih sporazuma koji vode ka takvim unijama ili institucijama;
 - b) bilo kojih međunarodnih sporazuma ili međunarodnih aranžmana koji se u cjelini ili većim dijelom odnose na oporezivanje;
 - c) bilo kojeg međunarodnog sporazuma ili aranžmana za olakšavanje pogranične trgovine i investicija malog obima u pograničnim područjima.

Član 4. Eksproprijacija

1. Nijedna Ugovorna strana neće na svojoj teritoriji eksproprijsati, nacionalizirati ili preduzeti druge slične mjere (u dalnjem tekstu: "eksproprijacija") u donosu na investicije investitora druge Ugovorne strane, osim pod slijedećim uvjetima:
 - a) za javni interes;
 - b) po domaćoj zakonskoj proceduri;
 - c) bez diskriminacije;
 - d) uz kompenzaciju.
2. Kompenzacija navedena u stavu 1. ovog člana će predstavljati jednaku vrijednost eksproprijsanih investicija neposredno prije preduzete eksproprijacije ili prije nego predstojeća eksproprijacija postane javno poznata, zavisno od toga šta je ranije. Vrijednost će biti određena u skladu sa opće priznatim principima procjene. Kompenzacija će uključivati kamatu po tekućoj komercijalnoj stopi primjenjivoj za valutu u kojoj je prvobitna investicija izvršena, od datuma eksproprijacije do datuma isplate. Kompenzacija će takođe biti izvršena bez odlaganja, efektivno realizirana i slobodno prenosiva.
3. Pogođeni investitori bilo koje Ugovorne strane imat će pravo, u skladu sa propisima Ugovorne strane koja vrši eksproprijaciju, na hitno preispitivanje pred odgovarajućim sudskim ili administrativnim organima te strane, pravovažnosti eksproprijacije, njenog postupka i procjene investicije, u skladu sa principima utvrđenim u stavu 1. ovog člana.

Član 5.

Kompenzacija za gubitke

Investitorima bilo koje Ugovorne strane koji trpe gubitke, uključujući štete, u odnosu na svoje investicije na teritoriji druge Ugovorne strane, zbog rata ili drugog oružanog sukoba, revolucije, državnog vanrednog stanja, pobune, ustanka ili nereda, bit će od strane druge Ugovorne strane odobren tretman, u pogledu restitucije, obeštećenja, kompenzacije ili drugog rješenja, ne manje povoljan od onog koji ta Ugovorna strana odobrava svojim sopstvenim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji za investitore druge Ugovorne strane.

Član 6. Transferi

1. Svaka Ugovorna strana garantovat će investitorima druge Ugovorne strane slobodan transfer uplata koje se odnose na njihove investicije u i iz svoje teritorije. Takvi transferi uključivat će posebno, mada ne isključivo:
 - a) početni kapital i dodatne iznose potrebne za održavanje i razvoj investicije;
 - b) prihode od investicije;
 - c) sredstva za otplatu kredita koji se odnose na investiciju;
 - d) prihode od potpune ili djelimične prodaje ili likvidacije investicije;
 - e) bilo koju kompenzaciju ili drugo plaćanje navedeno u Članovima 4. i 5. ovog Sporazuma;
 - f) plaćanja dobijena na osnovu riješenih sporova;
 - g) zarade i druge naknade stranih državljanima koji rade u vezi sa investicijom na teritoriji druge Ugovorne strane.
2. Transferi će biti izvršeni bez nepotrebnog odlaganja u konvertibilnoj valuti po tržišnom kursu koji se primjenjuje na datum transfera.
3. Transferi će biti obavljeni u skladu sa procedurama koje su ustanovljene deviznim propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena.
4. Ugovorne strane obavezuju se da takvim transferima odobre tretman ne manje povoljan od onog odobrenog transferima koji potječu od investicija izvršenih od strane investitora bilo koje treće države.

Član 7. Subrogacija

1. Ako bilo koja Ugovorna strana ili agencija koju je ona odredila izvrši plaćanje investitorima

svoje vlastite države, po garanciji ili ugovoru o osiguranju od nekomercijalnih rizika, koje je dala u odnosu na investiciju na teritoriji druge Ugovorne strane, druga Ugovorna strana priznat će:

- a) prijenos, bilo prema zakonu ili u skladu sa legalnim transakcijama u toj državi, svih prava ili potraživanja investitora prve Ugovorne strane ili agencije koju je ona odredila, kao i
 - b) da prva Ugovorna strana ili agencija koju je ona odredila, ima pravo da na osnovu subrogacije vrši prava i ostvari potraživanja tog investitora i da preuzme obaveze koje se odnose na investiciju.
2. U slučaju subrogacije, kako je definirano u stavu 1. ovog člana, investitor neće podnosići tužbu ili drugi zahtjev, osim ako nije ovlašten da tako postupi od strane Ugovorne strane ili njene agencije.

Član 8. Rješavanje sporova između investitora i Ugovorne strane

1. Bilo koji spor između jedne Ugovorne strane i investitora druge Ugovorne strane u vezi sa investicijom, bit će koliko je moguće riješen na prijateljski način, putem pregovora.
2. Ako spor ne može biti riješen na prijateljski način, putem pregovora u roku od šest mjeseci od datuma pokretanja od strane bilo koje strane u sporu, bit će podnesen:
 - nadležnom sudu Ugovorne strane koja je strana u sporu;
 - ili
 - Međunarodnom centru za rješavanje investicionih sporova ("Centar") prema Konvenciji o rješavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, ustanovljenom u Washington-u D.C. 18. marta 1965. godine, pod uvjetom da Ugovorna strana koja je uključena u sporove može zahtijevati da odnosni investitor prođe kroz domaće administrativne revizijske procedure propisane zakonima i propisima te Ugovorne strane prije podnošenja Centru.

Jednom kad investitor podese spor na sudsku nadležnost odnosne Ugovorne strane ili Centra, izbor jedne od dvije procedure bit će konačan.

3. Arbitražna odluka zasnivat će se na:

- odredbama ovog Sporazuma;
- zakonima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena uključujući pravila koja se odnose na sukobe zakona; i
- pravilima i općeprihvaćenim principima međunarodnog prava.

4. Arbitražna odluka bit će konačna i obavezujuća za obje strane u sporu i bit će izvršena od strane odnosne Ugovorne strane.

Član 9.

Rješavanje sporova između Ugovornih strana

1. Sporovi između Ugovornih strana u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma bit će, ako je to moguće, rješavani konsultacijama i pregovorima putem diplomatskih kanala.
2. Ako se spor između Ugovornih strana ne može biti riješen u skladu sa stavom 1. ovog člana u roku od šest mjeseci od datuma zahtjeva za rješavanjem, spor će na zahtjev bilo koje Ugovorne strane biti podnesen ad hoc arbitražnom tribunalu od tri člana.
3. Takav arbitražni tribunal bit će konstituiran za svaki pojedini slučaj na slijedeći način. U roku od dva mjeseca od datuma prijema zahtjeva za arbitražu, svaka Ugovorna strana imenovat će jednog člana tribunala. Ta dva člana zatim će izabrati državljanina treće države koji će po odobrenju dvije Ugovorne strane biti imenovan predsjedavajućim tribunala. Predsjedavajući će biti imenovan u roku od dva mjeseca od dana imenovanja druga dva člana.
4. Ako u toku perioda određenih u stavu 3. ovog člana nisu izvršena potrebna imenovanja, bilo koja od Ugovornih strana može pozvati Predsjednika Međunarodnog suda pravde da izvrši potrebna imenovanja. Ako je Predsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je na neki drugi način spriječen da obavi navedenu funkciju, Potpredsjednik će biti pozvan da izvrši potrebna imenovanja. Ako je Potpredsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je također spriječen da obavi navedenu funkciju, bit će pozvan slijedeći po rangu član Međunarodnog suda pravde, koji nije državljanin ni jedne od Ugovornih strana, da obavi potrebna imenovanja.
5. Tribunal će odrediti svoj vlastiti postupak. Arbitražni tribunal će donijeti svoju odluku u skladu sa odredbama ovog Sporazuma i principima međunarodnog prava priznatim od strane obje Ugovorne strane.
6. Arbitražni tribunal će donijeti svoju odluku većinom glasova. Takva odluka bit će konačna i obavezujuća za obje Ugovorne strane. Ad hoc tribunal će, na zahtjev bilo koje od Ugovornih strana, objasniti razloge svoje odluke.
7. Svaka Ugovorna strana snosiće troškove svog člana tribunala i svog predstavljanja u arbitražnom procesu; troškove Predsjednika i ostale troškove Ugovorne strane će snositi u jednakim dijelovima. Tribunal može, međutim, u svojoj odluci naložiti da veći dio troškova snosi jedna od Ugovornih strana, i ta odluka bit će obavezujuća za obje Ugovorne strane.

Član 10.

Primjena sporazuma

Ovaj Sporazum će se primjenjivati na investicije izvršene od strane investitora bilo koje Ugovorne strane, na teritoriji druge Ugovorne strane, izvršene prije ili nakon njegovog stupanja na snagu.

Međutim, ovaj Sporazum se neće primjenjivati na događaje ili sporove koji su se desili prije njegovog stupanja na snagu.

Član 11. Konsultacije i razmjena informacija

1. Predstavnici dvije Ugovorne strane će, s vremena na vrijeme, održavati sastanke za potrebe:

- a) preispitivanja primjene ovog Sporazuma;
- b) razmjene informacija o zakonima i investicionim mogućnostima;
- c) rješavanja sporova proizašlih iz investicija;
- d) razmjene prijedloga o unaprjeđenju i zaštiti investicija,
- e) razmatranja ostalih pitanja u vezi sa investicijama.

Kada jedna od Ugovornih strana zahtijeva konsultacije o bilo kojoj stvari iz stava 1. ovog člana, druga Ugovorna strana će brzo odgovoriti i bit će održane konsultacije naizmjenično u Sarajevu i Pekingu.

Član 12. Stupanje na snagu, trajanje i prestanak

- 1. Svaka Ugovorna strana obavijestit će drugu pisano o ispunjenju internih zakonskih formalnosti koje se zahtijevaju na njenoj teritoriji za stupanje na snagu ovog Sporazuma. Ovaj Sporazum stupaće na snagu prvog dana sljedećeg mjeseca od datuma prijema posljednje od dvije notifikacije.
- 2. Ovaj Sporazum ostatiće na snazi za period od deset godina od datuma njegovog stupanja na snagu i nastaviti će da važi ako se ne otkaže u skladu sa stavom 3. ovog člana.
- 3. Bilo koja Ugovorna strana može, uz davanje pisane obavijesti drugoj Ugovornoj strani godinu dana unaprijed, otkazati ovaj Sporazum na kraju početnog perioda od deset godina ili u bilo koje vrijeme nakon toga.
- 4. U odnosu na investicije izvršene ili stečene prije datuma prestanka ovog Sporazuma, odredbe svih drugih članova ovog Sporazuma ostatiće na snazi za daljnji period od deset godina od datuma prestanka.

5. Ovaj Sporazum može biti izmijenjen pisanim dogovorom između Ugovornih strana. Bilo koja izmjena stupit će na snagu po istoj proceduri koja se zahtjeva za stupanje na snagu ovog Sporazuma.
6. Ovaj Sporazum važi bez obzira na to da li između Ugovornih strana postoje diplomatski ili konzularni odnosi.

U POTVRDU OVOGA dolje potpisani predstavnici, propisno za to ovlašteni, potpisali su ovaj Sporazum.

SAČINJENO u duplikatu, u Pekingu, dana ____ juna 2002. godine, na bosanskom/hrvatskom/srpskom, kineskom i engleskom jeziku, pri čemu je svaki tekst jednako autentičan. U slučaju bilo kakvih razlika u tumačenja, engleski tekst će biti mjerodavan.

Za Bosnu i Hercegovinu Za Narodnu Republiku Kinu

P r o t o k o l

Sporazumu između Bosne i Hercegovine i Narodne Republike Kine

o

unaprjeđenju i zaštiti investicija

Prilikom potpisivanja Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Narodne Republike Kine o unaprjeđenju i zaštiti investicija, dolje potpisani predstavnici dogovorili su se o slijedećim odredbama koje čine sastavni dio Sporazuma:

Dodatak Članu 3, stavu 1.

U odnosu na Narodnu Republiku Kinu, stav 1. Člana 3. neće se primjenjivati na:

- a) bilo koje postojeće neusaglašene mjere koje se primjenjuju na njenoj teritoriji;
- b) nastavak bilo koje neusaglašene mjere navedene u podstavu a);
- c) dopunu bilo koje neusaglašene mjere navedene u podstavu a) do mjere do koje ta dopuna ne povećava neusaglašenost te mjere, u onom obliku u kojem je postojala neposredno prije te dopune, sa tim obavezama.

Ona će nastojati postepeno ukloniti neusaglašene mjere.

Za Bosnu i Hercegovinu

Za Narodnu Republiku Kinu
